

НАРЕДБА 19 от 8.12.2004 г. за пенсионните резерви и резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии (Загл. изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.)

Приета с Решение № 30-Н от 8.12.2004 г. на Комисията за финансов надзор, обн., ДВ, бр. 110 от 17.12.2004 г., в сила от 30.12.2004 г., изм., бр. 18 от 27.02.2018 г., в сила от 27.02.2018 г., изм. и доп., бр. 60 от 20.07.2021 г.

Сборник закони - АПИС, кн. 1/2005, стр. 660

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) С наредбата се определят:

1. редът за създаване на пенсионни резерви от пенсионноосигурителните дружества, които управляват фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, наричан по-нататък доброволен пенсионен фонд;
2. изискванията към формирането, изчисляването и поддържането на резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии, допълването им и освобождаването на средства от тях от пенсионноосигурителните дружества, които управляват универсален пенсионен фонд.

Чл. 2. (1) (Предишен текст на чл. 2, доп. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Пенсионните резерви се използват само за изплащане на отпуснатите от доброволните пенсионни фондове пожизнени пенсии на пенсионерите, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети.

(2) (Нова – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Средствата на резервите за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии се използват само за покриване на недостиг във фондовете за изплащане на пожизнени пенсии.

Раздел II

Създаване на пенсионни резерви

Чл. 3. (Отм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.).

Чл. 4. (1) Пенсионноосигурително дружество, управляващо доброволен пенсионен фонд и изплащащо пожизнени пенсии от него, създава пенсионен резерв за изплащане на тези пенсии.

(2) Пенсионният резерв по ал. 1 се формира от следните източници:

1. собствени средства на пенсионноосигурителното дружество;
2. (изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) средства по чл. 245, ал. 3 и 5 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество отчита пенсионния резерв чрез отделна счетоводна сметка.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Източниците, формиращи пенсионния резерв, се отчитат чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка.

(3) (Нова – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Активите, с които е покрит резервът, се отчитат чрез отделни счетоводни сметки или чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка.

(4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) В срок до един месец от датата на установяване на наличието на условията по чл. 245, ал. 3 и 5 КСО средствата по чл. 4, ал. 2, т. 2 се прехвърлят по сметка на пенсионноосигурителното дружество и се отразяват като увеличение на пенсионния резерв.

Чл. 6. (1) (Изм. – ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г., бр. 60 от **2021 г.**) Размерът на необходимите средства за пенсионния резерв се определя по проспективен метод и е равен на сумата от положителните разлики между настоящата стойност на поетите задължения и средствата по индивидуалните партии на пенсионерите с отпуснати пожизнени пенсии.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Настоящата стойност на поетите задължения към пенсионерите за целите на формиране на пенсионния резерв се изчислява от пенсионноосигурителното дружество на база на технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност за съответната година, поотделно за:

1. (отм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**);

2. изплащане на лични пожизнени пенсии за старост и наследствени пожизнени пенсии от доброволните пенсионни фондове;

3. изплащане на лични пожизнени пенсии за инвалидност от доброволните пенсионни фондове.

(3) (В сила от 1.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Пенсионноосигурителните дружества прилагат единни технически лихвени проценти и биометрични таблици за смъртност по ал. 2, които се утвърждават от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", до 31 декември всяка година.

Чл. 7. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Всяко пенсионноосигурително дружество създава пенсионен резерв и започва да изчислява размера му по реда на чл. 6 от началото на годината, следваща годината на отпускане на първата пожизнена пенсия от доброволния пенсионен фонд, който управлява.

Чл. 8. (1) Пенсионноосигурителното дружество извършва преизчисляване на размера на формирания пенсионен резерв към 31 декември всяка календарна година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Когато размерът на пенсионния резерв в края на годината е по-малък от размера, изчислен по реда на чл. 6 , пенсионноосигурителното дружество допълва от собствени средства разликата, като я отразява по сметката на пенсионния резерв до 31 март следващата календарна година.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**).

Чл. 9. (1) (Изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Максималният размер на формирания пенсионен резерв в края на годината не може да бъде по-голям от 110 % от размера, изчислен по реда на чл. 6.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Средствата над максималния размер по ал. 1 с източник постъпленията по чл. 4, ал. 2, т. 1 се освобождават от пенсионния резерв и се отразяват по сметка на пенсионноосигурителното дружество до 31 март следващата календарна година.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) В случаите, когато в резултат на постъпления в пенсионния резерв по чл. 4, ал. 2, т. 2 бъде надвишен максималният размер по ал. 1, разликата не се освобождава в полза на пенсионноосигурителното дружество, а остава по сметката на пенсионния резерв.

Чл. 10. (1) (Изм. – ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г., бр. 60 от **2021 г.**) Пенсионноосигурителното дружество представя на Комисията за финансов надзор справка за състоянието на пенсионния резерв по образец съгласно приложение 1

едновременно с представянето на годишните финансови отчети на дружеството и доброволния пенсионен фонд.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 19.11.2018 г., отм., **бр. 60 от 2021 г.**).

Раздел III

(Отм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**)

Административнонаказателна отговорност

Чл. 11. (Отм. – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**).

Раздел IV

(Нов – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) Резерви за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии

Чл. 12. (Нов – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) (1) Всяко пенсионноосигурително дружество, управляващо универсален пенсионен фонд, създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии от началото на годината, следваща годината на сключване на първия пенсионен договор за изплащане на допълнителна пожизнена пенсия за старост.

(2) Когато пенсионноосигурителното дружество не е създадо фонд за изплащане на пожизнени пенсии, то създава резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии и прехвърля в него средствата по чл. 170, ал. 9, т. 1 или 3 от КСО в срок до един месец от датата на установяване на условията за прехвърлянето им.

Чл. 13. (Нов – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) (1) Пенсионноосигурителното дружество отчита резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии чрез отделна счетоводна сметка.

(2) Източниците, формиращи резерва, се отчитат чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка.

(3) Активите, с които е покрит резервът, се отчитат чрез отделни счетоводни сметки или чрез отделни подсметки към съответната счетоводна сметка.

Чл. 14. (Нов – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) (1) Резервът за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии е в размер 1 на сто от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници по чл. 4, ал. 3 от Наредба 70 от 29.06.2021 г. за изискванията към фондовете за извършване на плащания (ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) (Наредба 70) към 31 декември на отчетната година.

(2) Максималният размер на резерва е 2 на сто от настоящата стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници по чл. 4, ал. 3 от Наредба 70.

Чл. 15. (Нов – ДВ, бр. 60 от **2021 г.**) (1) Пенсионноосигурителното дружество преизчислява всяка година размера на резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии към 31 декември на предходната година.

(2) Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, е по-малка от размера по чл. 14, ал. 1, пенсионноосигурителното дружество допълва недостига със средства по чл. 192, ал. 3, т. 1 и/или 2 от КСО. Пенсионноосигурителното дружество може да задели в резерва и средства от тези източници до размера по чл. 14, ал. 2.

(3) Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, надвишава размера по чл. 14, ал. 2, средствата над максималния размер с източник постъпленията по чл. 192, ал. 3, т. 2 от КСО се освобождават от резерва и се отразяват по сметка на пенсионноосигурителното дружество.

(4) Когато стойността на активите, с които е покрит резервът, надвишава размера по чл. 14, ал. 1, но е по-ниска от размера по чл. 14, ал. 2, пенсионноосигурителното дружество

може да вземе решение за освобождаване на средства от него с източник постъпленията по чл. 192, ал. 3, т. 2 от КСО и/или за допълването му със средства по чл. 192, ал. 3, т. 1 и/или 2 от КСО. В решението се посочва конкретният размер на средствата, които се освобождават от резерва, съответно на средствата, с които се допълва.

(5) Когато към 31 декември на отчетната година е налице недостиг по чл. 6, ал. 1 от Наредба 70, с него се завишава недостигът по ал. 2 и се намаляват превишенията по ал. 3 и 4 в резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии.

(6) Допълването и освобождаването на средства по ал. 2 – 4 се извършват в срок до 31 март на годината, през която се извършва преизчисляването по ал. 1.

(7) В случаите, когато в резултат на постъпления по чл. 170, ал. 9, т. 1 и/или 3 от КСО и/или по чл. 192, ал. 3, т. 1 от КСО бъде надвишен размерът по чл. 14, ал. 1 или 2, разликата не се освобождава в полза на пенсионноосигурителното дружество, а остава по сметката на резерва.

Чл. 16. (Нов – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество представя на Комисията за финансов надзор справка за състоянието на резерва за гарантиране на изплащането на пожизнени пенсии по образец съгласно приложение 2 едновременно с представянето на годишните финансови отчети на дружеството и на фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) "Пенсионен резерв" представлява сумата от средства, заделени по съответен ред, с които се изплащат лични пожизнени пенсии за старост, лични пожизнени пенсии за инвалидност и наследствени пожизнени пенсии на пенсионерите от доброволните пенсионни фондове, които са преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети.

2. "Биометрична таблица за смъртност" за целите за изчисляване на размера на пенсионните резерви представлява теоретичен модел, представен под формата на статистическа таблица, характеризираща повъзрастовия режим на преживяване и смърт на определена общност от хора.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Изм. – ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г.) Размерът на необходимите средства за пенсионния резерв на пенсионноосигурително дружество, управляващо доброволен пенсионен фонд, което на основание § 114 от преходните и заключителни разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.) (ЗИДКЗОО) е прекратило прилагането на пенсионни схеми с формирани общи сметки, се определя по проспективен метод и е равен на сумата от положителните разлики между настоящата стойност на поетите задължения и средствата по индивидуалните партии на пенсионерите с отпуснати пожизнени пенсии, като тази сума се намалява с текущия размер на заделените средства съгласно § 114, ал. 3, изр. първо ЗИДКЗОО.

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 60 от 2021 г.) Наредбата се издава на основание чл. 192, ал. 7 и чл. 213, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване и е приета с решение 30-Н от 8.12.2004 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. (1) Наредбата влиза в сила от 30 декември 2004 г., с изключение на чл. 6, ал. 3, който влиза в сила от 1 януари 2005 г.

(2) Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление "Осигурителен надзор", утвърждава в срок до 31 март 2005 г. единни технически лихвени проценти и биометрични таблици за смъртност, които се прилагат от пенсионноосигурителните дружества при изчисляване на пенсионните резерви към 31 декември 2005 г.

(3) При изчисляване на пенсионните резерви към 31 декември 2004 г. пенсионноосигурителните дружества прилагат технически лихвени проценти и биометрични таблици за смъртност, одобрени и утвърдени по съответния ред преди влизането в сила на тази наредба.

§ 5. Комисията за финансов надзор дава указания по прилагането на наредбата.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба 17 от 2004 г. за документите, които са необходими за издаване на разрешение за преобразуване на пенсионноосигурително дружество и на фонд за допълнително пенсионно осигуряване и за изискванията към плановете по чл. 327, ал. 1, т. 3 и чл. 336, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 18 от 2018 г., в сила от 27.02.2018 г.)

§ 7. В Наредба 19 от 2004 г. за реда за създаване на пенсионни резерви от пенсионноосигурителните дружества, които управляват универсален пенсионен фонд и/или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване (ДВ, бр. 110 от 2004 г.) се правят следните изменения:

.....

§ 9. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 1, т. 2 и 3, § 3, т. 4 и 5, § 4, т. 1, буква "а", § 7, т. 2 и § 8, т. 1 и 3, които влизат в сила от 19.11.2018 г.

.....

Приложение 1

към чл. 10, ал. 1
(Ново – ДВ, бр. 60 от 2021 г.)

.....

наименование на пенсионноосигурителното дружество (ПОД)

СПРАВКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПЕНСИОННИЯ РЕЗЕРВ

за .....

наименование на доброволния пенсионен фонд

към 31 декември ..... г.

№ по ре	Показатели	Стойност	

Д			
1.	Размер на необходимите средства за пенсионния резерв, изчислен по реда на чл. 6 (в лв.)		
2.	Налични средства в пенсионния резерв – всичко (в лв.)		
2.1	Собствени средства на ПОД (в лв.)		
2.2	Средства по чл. 245, ал. 3 и 5 КСО (в лв.)		
3.	Разлика между наличните средства в пенсионния резерв и размера, изчислен по реда на чл. 6 (в лв.) (р. 2 – р. 1) (със знак –, когато е налице недостиг)		
4.	Размер на собствените средства на ПОД, с които ще бъде допълнен пенсионният резерв по реда на чл. 8, ал. 2 (в лв.) (попълва се, когато р. 3 е със знак –)		
5.	Коефициент на покритие на пенсионния резерв (в %) (р. 2 : р. 1)		
6.	Размер на собствените средства на ПОД, които ще бъдат освободени от пенсионния резерв по реда на чл. 9, ал. 2 (в лв.) (попълва се когато р. 5 е > 110 %)		

Дата на изготвяне: ..... г.

Отговорен актюер:

.....

(име, фамилия, подпис)

Представяващи дружеството: .....

1. ....

(име, фамилия, подпис)

2. ....

(име, фамилия, подпис)

Приложение 2

към чл. 16

(Ново – ДВ, бр. 60 от 2021 г.)

.....

наименование на пенсионноосигурителното дружество (ПОД)

СПРАВКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА РЕЗЕРВА ЗА ГАРАНТИРАНЕ ИЗПЛАЩАНЕТО
НА ПОЖИЗНЕНИТЕ ПЕНСИИ (РГИПП)

за .....

наименование на фонда за изплащане на пожизнени пенсии

към 31 декември ..... г.

№ по ред	Показатели	Стойност	
1.	Настояща стойност на задълженията към пенсионерите и техните наследници (в лв.)		

2.	Изискуем размер на средствата в РГИПП (в лв.) (1 % от р. 1.)		
3.	Налични средства в РГИПП – всичко (в лв.)		
3.1	Прехвърлени средства по чл. 170, ал. 9, т. 1 КСО (в лв.)		
3.2	Прехвърлени средства по чл. 170, ал. 9, т. 3 КСО (в лв.)		
3.3	Средства по чл. 192а, ал. 15, т. 1 КСО (в лв.)		
3.4	Собствени средства на ПОД (в лв.)		
4.	Недостиг по чл. 6, ал. 1 от Наредба 70 към 31 декември на годината		
5.	Недостиг в РГИПП (в лв.) (р. 3 – р. 2 – р. 4) (попълва се само, ако е отрицателна величина)		
6.	Коефициент на покритие на РГИПП (в %) ((р. 3 – р. 4) : р. 2)		
7.	Размер на средствата по чл. 192, ал. 3, т. 2 КСО, които ще бъдат освободени от РГИПП по реда на чл. 15, ал. 3 (в лв.) (попълва се когато р. 6 е > 200 %)		
8.	Размер на средствата по чл. 192, ал. 3, т. 2 КСО, които ще бъдат освободени от РГИПП по реда на чл. 15, ал. 4 (в лв.)		
9.	Размер на средствата по чл. 192, ал. 3, т. 1 и 2 КСО, с които ще бъде допълнен РГИПП по реда на чл. 15, ал. 4 (в лв.)		

Дата на изготвяне: ..... Г.

Отговорен актюер:

.....

(име, фамилия, подпис)

Представяващи дружеството: .....

1. ....

(име, фамилия, подпис)

2. ....

(име, фамилия, подпис)